

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Epistolai tu hagiū Isidōru tu Pēlusiōtu

Isidorus <Pelusiota>

Parisiis, 1585

Isidoro Diacono. 318.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71898)

εἰδὼ δὲ τὸν σκοποῦν ἀπάτης, ἔφονται
 δὲ τοῖς ἐρανοῖς χρηστέοις, λήφονται
 τὴν τῆς ἀρρήτων γνώσιν. Δίδωσι γὰρ
 σοφίαν τοῖς σοφοῖς, τετέτι τὴν θεῖαν
 χάριν τοῖς φοβουμένοις ὀρέγει. φρόνη-
 σιν δὲ τοῖς εἰδοσι σωέσιν, τετέτι τῆς
 κεκρυμμένην τὴν γνώσιν τοῖς σωετέοις
 ἵπτι τὸν τὰ τοιαῦτα σκοπεύοντι
 δυνάμειον κραταπέχουσι, ἢ πάλιν
 σοφίαν μὲν τοῖς σοφοῖς εἰαυτὸς ἀγροσι.
 φρόνησιν δὲ, τοῖς σωέσιν γαροφροσιν,
 ἢ ἢ παροφροσιν τὴν χάριν ἑπιπλά-
 σιται, καὶ μὴ τῆς ἀπικλήρωσιν δόξη
 χαλεπέσθαι. τωροσ γὰρ τοῖς πλο-
 σικαῖς, καὶ ἢ χάρις ἐφίπται. ἢ πάλιν
 ἐπειδὴ πολλοὶ καὶ τῆς ἔξωθεν σοφῶν καὶ
 σωετέοις παροφροσιν τῶ θεῷ κηρύ-
 γματι τὴν ὄντως σοφίαν, καὶ τὴν τῶ
 ὄντι σωέσιν δρέψασθαι ἡμελλον, τῶ
 το παροφροσιν τευσε.

Θεωνι. πζ

Οὐχ ἢ δυνάμει μόνον, ὡ θαυμα-
 σι, τῆ κηρύγματος, ἀλλὰ καὶ ὁ βίος
 τῆς κηρυχόντων συμβαίνων τῶ κηρύ-
 γματι, τὸς ἀνθρώποις ἐπιγίγεται. τίς
 γὰρ ἂν ἐπέειθαι ἀνθρώποις ἀλλὰ μὲν
 φραζέσθαι, ἕτεροσ δὲ παράτηουσιν. εἰ
 γὰρ νῦν πολλοὶ ριζωθέντες ἐν τῇ πί-
 στει, ὅκα τῶ βίος τῆς ὑψηλῆς, καὶ
 μόνον ἐσαλεύθησαν, ἀλλὰ καὶ αὐτο-
 φρεμοσι ἀνεσάσθησαν. τίς ἂν τῶ θεῷ
 τὴν ἀρχὴν μὴ ὄραν πολιτείαν τοῖς
 κηρυχτέοις συμβαίνουσαι ἐπέειθαι; καὶ
 ταῦτα κελευόμενος τῆς πατρῶων θεῶν
 καὶ ἐθῶν σκοπιῶν, καὶ πλεῖστον
 μὲν καὶ περὶ τὴν καὶ ἡδονῶν μισσησαι,
 ἀσάσασθαι δὲ ἀκτημοσιῶν καὶ νη-
 φείων καὶ ἀγνείων, καὶ τωροσ χαθημενοσ
 τῶ σκοπεύασθαι θανάτουσ.

Isidorus Diaconus. πη.

Οὐδὲν δυνατώτερον ἀρετῆς, ὡ ὁ μῶ-

diuino metu prædiri sunt (principiū enim
 sapientiæ est timor Domini) per eos autem
 qui prudētiam sciunt, eos qui legis cog-
 nitione atque doctrina instructi sunt. Nam
 si à falso idolorum cultu se auertant, ac ce-
 lestia oracula sequantur, rerum earū, quæ
 nulla oratione explicari possunt, sciē-
 tiam accipient. Dat enim Deus sapientiam
 sapientibus; hoc est diuinam gratiam iis;
 à quibus timetur, præbet: prudētiam
 autem scientibus, prudentiam, hoc est ab-
 ditarum rerum cognitionem his, qui pru-
 denter ad eum, qui res huiusmodi patefa-
 cere potest, confugiunt. Vel rursum, sa-
 pientiam quidem iis qui seipfos sapienter
 regunt: prudētiam iis qui prudentiam ex-
 colunt; ut animi inductio gratiam attra-
 hat, ac non Deus velut fortitione quadam
 gratificari videatur. Nam prout se quisque
 præpararit, gratia quoque aduolat. Aut
 rursum, quoniam multi etiā ex iis qui apud
 exteros sapientiæ prudentiæque laude flo-
 ruerunt, ad diuinā prædicationē acceden-
 tes, veram sapientiam ac veram prudētiam
 percepturi erant, idcirco hoc prædixit.

Theoni. 317.

Non prædicationis duntaxat virtus, exi-
 mie vir, sed etiam prædicantium vita præ-
 dicationi consentiens hominum animos
 alliciebat. Quisnam enim alioqui homini-
 bus aliud loquentibus, aliud agentibus fi-
 dem adhibuisset? Nam cum nunc permul-
 ti, actis iam in fide radicibus, ob magistro-
 rum tamen vitam non modò vacillarint,
 verum etiam radicibus euulsi sint, quisnam
 queso sub initium vitam cum sermonibus
 congruentem minimè perspicies ad cre-
 dendum adductus fuisset: idque cum à pa-
 ternis diis ac ritibus abscedere iuberetur,
 atque opes quidem & diuitias, & volupta-
 tes odio prosequi, paupertatem autem &
 inedia & castitatem amplecti, atque ad
 quotidianas mortes sese comparare.

Isidoro Diacono. 318.

Nihil virtute fortius est, vir mihi cognos-

minis, nec violentius. Ipsa enim reru mutationes vincens, ab ipsis vinci minimè sustinet: verum omnes honesti ac decori habenas immittens, aurige munere fungitur, ducitque quò lubet.

Asclepio Episcopo. 319.

Et si vigente Eusebij, vt scripsisti, anarchia (ipius enim imperium anarchiam haud abs re appellasti) crimina supplicium antecedit, atque cruciatus probationes anteuertunt: ne tamè hoc tibi mirandum accidat. Nam cū ipse temeritatis & amenitiæ alumnus sit, ac iustitiæ omnis rudis & imperitus, idcirco ius perturbare minimè veretur. At non ita faciendum est: verum curandum vt iudicium criminibus aduertatur, ac post probationes fides sequatur, ac postremò sententia feratur, que pro culpæ natura pœnæ modum constituat.

Eidem. 320.

Quandoquidem quo sensu illud dictum sit, Noli esse iustus multum, à me tibi exponi cupis; duplicem horum verborum interpretationem esse arbitror: nempe vt vel hoc significant, Noli ius tuum seuerè ac rigidè persequi, verum per bonitatem id exaspera. Iustum enim est ab alio minimè lædi: philosophicum autem, acceptam iniuriam æquo animo ferre. Vel hoc: Medium virtutis iter tene. Siquidem ipsius excessus & defectus à recta via abducentes, in peccata desinunt. Quòd autem huc spectet sapientissimum hoc preceptum, ex eo, quod deinceps sequitur, cõstabit: Nec superuacaneè sapiens sis, vt ne obstupescas. Quod quidem, vt opinor, quidam ex celeberrimis illis septem sapientibus furatus, aut certè sententia collapsus (furtum enim est alienorum verborum surreptio: collapsio autem fortuita rerum similitudo) illud pronunciauit, Modus optimus. Alius autem hoc traducens, Ne quid nimis, dixit. Porro nò in virtutibus duntaxat, sed etiam in

νυμε, ἔδὲ τυραννικώτερον. αὐτὴ γὰρ ἐλέγχουσα τὰς τὴν παραγμάτων μέλας, ἔσται, ὑπὸ αὐτῆς ἐλέγχουσα ὅσα ἀπέχεται, ἀλλὰ πάσας τὰς λύσεις τὸ ἀπέποντος ἐπιβάλλουσα, ἡ ἰσχυρὰ καὶ ἀγυὶ πρὸς ὅσα βέβηται.

Asκληπιῶ ἑπισκόπῳ. πθ.

Εἰ καὶ ἐπὶ τῆς εὐσεβείας, ὡς γέγραφαί, ἀναρχίας. τίς γὰρ ἀρχὴ αὐτῆς ἀναρχίας εὐσεβείας κελύκειας. τῆς ἐγκλημάτων πρῶτα πρῶτον γίνονται, καὶ αὐτὴν κολάσας τὰς ἐλέγχους φθάνουσι. μὴ θαύμαζε. ἀλογίας γὰρ ὡν θέρμια, καὶ πάσης διχνοσύνης ἀμύνητος. ταράττειν τὸ δίχρον ὅσα ὀκνεῖ. καὶ δὲ ἐχέτω, ἀλλὰ τοῖς ἐγκλήμασι τίς κρίσει συμπεφυκέναι. καὶ μετὰ τὰς ἐλέγχους τίς πῖπιν ἐπεσθαι, καὶ τελευταίαν τίς ἰσχυρὸν φέρει, τίς τῆς πείρασματος φύσιν, μέτρον τῆς διχνοσύνης οὐκ ἔχει.

Τῷ αὐτῷ. πθ.

Ἐπειδὴ ὅπως εἴρηται τὸ, Μὴ γίνῃ δίχρον πολὺ, ἠθέλησας μαθεῖν οἶμα διττῶν ἐρμηνείων ἔχειν. ἢ μὴ γίνῃ ἀκριβοδίχρον, ἀλλ' ὑποβῶμεν τὸ τῆς ἀγαθότητος, δίχρον ἡδὲ γὰρ τὸ μὴ ἀδικεῖσθαι. φιλόσοφον δὲ τὸ ἀδικούμενον φέρειν. ἢ τίς μέσω ὁδοῦ τῆς ἀρετῆς βιάδιζε. αἱ γὰρ ὑποβῶμεν αὐτῶν καὶ ἐλλείψεις τῆς ὀρθῆς ἀπαρτοῦσιν ὁδοῦ, εἰς ἀμαρτήματα τελευταῖον. ὅτι δὲ εἰς τὸ ὄρα ἢ σφοδρῶς παραίνεσις, τὸ ἐξῆς ἐγκυήσεται. καὶ μὴ σφίξεται, φησὶ, ἀπειρία, ἵνα μὴ καταπλαγῆς ὅσα ἢ κεκλονόεις, ὡς οἶμα, τῶν ἐπὶ ἀθροισμάτων σφοδρῶν, ἢ συμπεσῶν τῆς γνώμης. κλοπή ἡδὲ γὰρ ἐστὶν ἢ τῶν ἀλλοθίων ὑφαίρεσις. συμπεπῶσις δὲ, ἀπειρίατος ἐμφέρεια παραγμάτων, ἀπεφύλατος, μέτρον ἀριστοῦ ἄλλος δὲ τὸ τῆς ἀφείρεσας, Μὴ δὲ ἀγαν ἔφη. ὅσα ἔπι τῶν ἀρετῶν δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς εὐσεβείας τὸ κρατοῦν ἐστὶν ἰδεῖν. ἢ γὰρ εὐσεβεία, ἀσεβεία